

KRUNA TARLE:

LUTKA KAO LIJEK HUMANITARNI PROJEKT *PANACEJA*

Ima već trinaest godina otkako sam s grupom malih lutkara pokrenula projekt **PANACEJA***.

Improvizacije i etide koje bi ta djeca izvodila znale su biti tako originalne i zanimljive, da sam poželjela da ih još netko vidi. S druge pak strane, po bolnicama i dječjim domovima ima toliko djece, u mnogim slučajevima upravo njihovih vršnjaka, koja bi se sigurno veselila da im netko dođe, naročito djeca, i odigra makar čak i sasvim spontanu predstavu. .

„Glumci“ koji tako dolaze glumiti nekoj manje sretnoj djeci, ne moraju biti profesionalno savršeni. Oni su već svojom plemenitom odlukom učinili mnogo.

A lutka je, provjereno, za to idealan medij.

Neposredni povod ovoj inicijativi bio je i činjenica što su to bile specifične godine. I u našem Studiju našao se mali vukovarski prognanik.

Ovo je možda prilika da se nakon toliko godina, imena ove prve generacije *Panaceje* opet nađu zajedno.

Bili su to dakle: **MORANA DOLENC, JELENA RADMANOVIĆ, ANJA IVEKOVIĆ MARTINIS, DAMJAN SIMIĆ** i **IVA KVAKIĆ**, svi u dobi od dvanaest-trinaest godina. (U međuvremenu ta su djeca učinila još mnogo toga, o njima ćete sigurno još čuti.)

Nikada neću zaboraviti naš prvi „izlet“.

Dobar naš prijatelj, genijalac, **PERO BREŠIĆ**, konstruirao nam je malo prenosivo kazalište koje smo vješto i duhovito oslikali. Naravno, sami smo kreirali lutke koje se još negdje smiješe s polica Atelier-a, te vrlo pecizuno uvježbali predstavu po motivima naših narodnih pripovjedaka.

Krenuli smo put Brezovice, u Crveni križ, točnije, nismo krenuli, već su po nas poslali kombi. Tu smo potrpali kazalište i rekvizite, tako da je za nas ostalo još samo malo mjesta. Dvoje djece vozilo se ležeći na daskama paravana.

Već u dvorištu Doma okružilo nas je mnoštvo djece. Moje „glumce“ čekao je težak posao montiranja prijenosnog kazališta. No, oni su to, bez obzira na svoju dob, izveli nevjerovatnom brzinom. A štićenici doma nisu nas napuštali ni trenutak.

Bilo je lijepo i dirljivo.

Kada smo se vratili kući, to jest u naše kazalište, svi smo se od pomiješanih emocija rasplakali.

Shvatili smo da je to prava stvar!

I tako je *Panaceja* putovala dalje: Laduč, Velika Grica, Centar za odgoj i obrazovanje u

Dubravi, dječja bolnica u Klaićvoj, Osnovna škola za slijepu i slabovidnu djecu, Dom za nezbrinutu djecu Vrhovec, autisti...

U drugoj fazi išlo se i na Rebro, u Savez slijepih, u domove umirovljenika...

Na putujuće predstave nadovezali su se i dobrotvorni sajmovi (BAZARI), koji su predstavljali dinamičan spoj teatra, izložbi i radionica. Ovi humanitarni sajmovi prikupljali su sredstva za liječenje djece na onkologiji, nabavku lifta za invalidno dijete, pomoć prognanicima treće dobi...

Stotinjak malih i velikih lutkara s neobičnim žarom pripremalo je čudesne radove i poklone, s radošću su se uključili i svi roditelji, kolege, prijatelji, pa i „celebrities“... Bile su to eksplozije energije, kreativnosti.

U isto vrijeme intenzivirala sam suradnju s *Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom* u Zagrebu. Generacije studenata uvodila sam u medij koji će oplemeniti njihovo zahtjevno zanimanje.

Od Panaceje nisam nikada odustala. Ona se neprestano obnavljala.

U današnjoj *Panaceji* koja djeluje unutar *Atelier-a Zagrebačkog kazališta lutaka*, našla se krasna grupa **VOLONTERA** kojima nije teško uz redovne studije ili profesionalne obaveze marljivo vježbati i pripremati program za one koji iz različitih razloga, a možda čak niti fizički, nisu u stanju doći do nas.

Najnoviji program *Panaceje*, pod nazivom: **1:0 ZA LJUBAV!** izvodili smo nedavno u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava, te u Centru za odgoj i obrazovanje Zagorska, u oba slučaja za djecu s posebnim potrebama.

Predstavu sam tematski i estetski koncipirala upravo tako da se u njoj zasigurno mogu pronaći i srednjoškolci sa svojim problemima.

Zamislite: LUTKARSTVO I SREDNJOŠKOLCI!

Za osjećaj ispunjenosti i zadovoljstva s kojim bismo tih večeri napuštali ove ustanove, zaslužni su mladi **volonteri: SANDRA GRIŽIĆ, MAGDA SINKOVIĆ, ANA PRLIĆ, GORAN GOLEŠ i ALEKSANDRA JODANOVSKI.**

A kako je to doživjela druga strana, neka kažu same profesorice i učenici.

...Omogućili ste nam da uživamo u predstavi kakvu do sada nismo imali priliku vidjeti. Kada se i najobičnijim stvarima udahne duša, kada pred sobom imate ljude koji s toliko ljubavi i žara uspiju i vas pokrenuti i zaželite da ste i vi dio te prekrasne ekipe, tada je cilj postignut u cjelosti.

Kada sam učenicima najavila da ćemo imati priliku gledati lutkarsku predstavu u našoj školi, oni su me s nevjericom pitali: "Lutkarsku predstavu? MI? Pa nismo djeca!" Nevjerica je potrajala i na početku predsave – nemir, komešanje, a onda odjednom mir. „Pa to je nešto što mi razumljivo, blisko nama: prepirka, ljubav.“ . Sve je to dozirano, odmjereno, kao stvoreno za naše učenike s obzirom na njihovu kratkotrajnu pažnju. A kada nakon predstave uslijedi pitanje: „Hoće li nam doći opet“ – tada je sve rečeno .(...)

Mirjana Trbojević, prof. defektolog

Imala sam privilegiju gledati obje prestave. Jako mi je drago da se tako nešto dogodilo u našoj školi, jer naši učenici uglavnom potječu iz siromašnih i nestimulativnih obitelji, tako da je malo njih bilo u kazalištu. Pogotovo nisu imali priliku gledati lutkarske predstave namijenjene svim uzrastima, a skoro svih pet predstava je kao stvoreno za njihov uzrast. Kako današnji mladi nekako izbjegavaju bilo kakav oblik kulturnog obrazovanja, ismijavaju odlazak u kazalište ili na koncerte ozbiljne glazbe, potrebno im je kazalište dovesti u škole.(...) Jadranka Bižić, prof. Voditeljica novinarske družine

Sasvim obično školsko popodne pretvorilo se u trenu u vrlo zanimljivo Ples ruku i neobičnih lutaka, poput boca, odjeće na štapovima, kroz zanimljive priče o ljubavi, prijateljstvu, obitelji, klonili su početnu nevjericu u očima učenika. Priče su ispunjene humorom, raznim osjećajima, a svaka ima poruku koja nikog nije ostavila ravnodušnim.(...) Sanja Prah, prof.

Predstave su bile poučne, smiješne i zabavne. Bile su neobične, i nisu bile namijenjene djeci ili odaslama, nego baš našoj dobi. U predstavama su se pojavil slični problemi koje i mi imamo. U jednoj su nam poručili da ne smijemo odbacivati druge zato što su drugačiji od nas. Isto tako, poručili su nam da ne smijemo biti sebični, nego da s drugima podijelimo što imamo (...) Mile Matanić, učenik 1.b razr.

Dobro sam se zabavljala i smijala (...). Matea Katuša, 2.c

*Predstava **1:0 za ljubav** bila je jako dobra. Jedan dio kolaža bio je za mene jako poseban. Bio je to ples s rukavicama. (...) Tajana Grgur, 2.d*

Ja sam bio jako zadovoljan što sam vidio. Veselil sam se kad su se Zagorci prepeljavali oko meje. Andrej Bjatakov, 16 god.

Bilo mi je sve super, veselo i smiješno i zabavno. Marina Bolčević

Najviše mi se svidio dio s malom djecom, zato što sam se dobro nasmijala. Nadam se da ću to ponovo gledati. Josipa Marjanović, 15 god.

***PANACEJA** (prema grčkoj mitologiji, naziv za svelijek, to jest sredstvo za liječenje svih bolesti.)

KRUNA TARLE, autorica projekta